

3. oktober 2022
Ryan Metcalfe

**Til: Miljø- og Fødevareministeren
Miljøstyrelsen
Miljøordførere
og interesseorganisationer
mst@mst.dk**

En national og international strategi mod PFAS i havmiljøet

Kære Miljøminister, Miljøordførere og Interesseorganisationer,

PFAS udgør en stor trussel mod havmiljøet, både i forhold til havets biologi og menneskelig sundhed. Der er behov for en handleplan – både nationalt og internationalt.

Der mangler viden om omfanget af PFAS-problematikken, både i Danmark og resten af verden, men der er ikke tvivl om at PFAS er skadelig. Tilførslen til vandmiljøet skal bremses. Dels ved udfasning af PFAS, og dels ved rensning af spildevand. Der skal desuden være øget overvågning.

Den samfundsmæssige effekt af PFAS-forureningen er endnu uvis. Vi ved ikke i hvilket omfang folkesundheden påvirkes af forureningen, ligesom det endnu er uvist, hvordan PFAS-forureningen påvirker naturen. Endelig er der store afledte værdier på spil. Påvirkes badevandet og drikkevandet kan de økonomiske effekter være helt uoverskuelige. Derfor er Kommunernes Internationale Miljøorganisation (KIMO) bekymret over omfanget af forureningen samt de vidtforegnede årsagssammenhænge. Derfor skriver KIMO Danmark til partiernes miljøordførere samt tager initiativ til at bringe emnet op i KIMO international på det førstkomende årsmøde.

KIMO har to centrale pointer, som vi vil understrege indledningsvis

1. Vi har i dag kendskab til teknikker, der stort set fjerner PFAS-stoffer fra spildevand. Derfor må vi indføre krav om rensning og overvågning af spildevand, der lever op til de bedst kendte teknikker.
2. Vi skal have sikret, at der ikke fremover tilføres yderligere PFAS-stoffer til miljøet. Derfor skal der indføres forbud mod anvendelse af PFAS-stoffer, der før eller senere ender i vores havmiljø.

Kommunernes Internationale Miljøorganisation (KIMO) vil desuden anbefale, at der tages følgende initiativer:

1 - Vidensgrundlaget skal øges markant

Følgende spørgsmål skal undersøges yderligere:

- Hvor skadelige er de enkelte PFAS-stoffer for mennesker og havmiljøet?
- Kortlægning af de væsentligste punktkilder til udledning af PFAS til havmiljøet, herunder rensningsanlæg, deponier, nedlagte lossepladser, PFAS-relaterede virksomheder (96 bran-

cher og 27 aktivitetstyper, bl.a. metalvirksomheder, møbelfabrikker, renserier, maling og autolakering osv.), vandløb, grundvand, andet.

- Hvor meget PFAS er der i alm. husspildevand?
- Hvor meget diffus udledning er der, fx fra afkastluften fra affaldsforbrændingsanlæg i Danmark?
- Der foreligger allerede artikler og undersøgelser, der indikerer, at havmiljøet forurenes via floderne, men der er brug for internationale studier, der afdækker, hvor stor PFAS-forureningen er fra floder og vandløb til Nordsøen og Østersøen.
- PFAS-stoffer er konstateret i store koncentrationer i blandt andet havskum. I hvilket omfang sker der spredning af PFAS fra havet til de kystnære områder via havskum og aerosoler m.m., og hvad medfører det af fødevarerproblematikker i kystzonen f.eks. i forhold til fiskeri, jagt, markdrift og naturpleje?

2 - Plan for national og international udfasning af/forbud mod PFAS

Vi skal stoppe alle udledninger af PFAS i Danmark via et nationalt forbud mod brug af PFAS. Danmark bør arbejde på, at det Europæiske forslag om forbud mod nogle PFAS-stoffer udvides til at omfatte udfasning af alle PFAS-stoffer.

3 - Indsats for at rense for PFAS – herunder rammer for finansiering

Rensning af spildevand skal optimeres primært ved kilden og sekundært på rensningsanlæg.

Fortsat metodeudvikling er nødvendig, fx til rensning af spildevand og jordforurening. Kommunerne har brug for retningslinjer for rensning af spildevand, og de kommunale forsyningsselskaber mv. skal gives mulighed for at foretage de nødvendige investeringer i rensningsanlæggene. Beregninger fra ”Less is More” projektet i Slagelse Kommune viser, hvordan en investering i ny teknologi fx kan finansieres ved en mindre prisstigning hos forbrugerne.¹ Rensningsteknologien bør målrettes, således at flere miljøfremmede stoffer kan fjernes på en gang.

4 - Øget overvågning og skærpede grænseværdier

En national strategi for PFAS-forurening skal inkludere en robust overvågningsstrategi. En forudsætning herfor er bl.a., at der udvikles standardiserede metoder til prøvetagning.

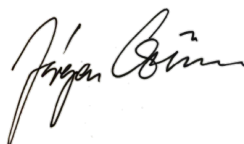
Der bør igangsættes et overvågningsprogram, der belyser koncentration og mængder af PFAS i havmiljøet, vandløb, søer, grundvand, men også i fødevarer såsom fisk, skaldyr, tang m.m. Analysekrav og grænseværdier for PFAS i fx spildevand og fersk- og havvand, røggas fra forbrændingsanlæg m.m. skal fastsættes, så der bliver hjemmel til regulering af punktkilder.

Vi håber på jeres opbakning, så vi kan få hurtig handling på ovenstående områder. Vi mener det er vigtigt, at der handles nu på baggrund af den eksisterende viden, og at vi samtidig får tilvejebragt yderligere viden. For at beskytte havmiljøet vil det være nødvendigt med en samlet og koordineret indsats i Danmark og de andre Europæiske lande.

Venlig hilsen

Preben Friis-Hauge
Formand for KIMO Danmark
Udvalgsformand Varde Kommune

Jørgen Grüner
Næstformand for KIMO Danmark
Udvalgsformand Slagelse Kommune

¹ https://gfw.pl/wp-content/uploads/2021/09/Part-II_National-Report-DK-4.1-and-4.2.pdf

